

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدير، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۰۲۱-۲۳۰۴۰۰۰۰

دورنگار تحریریه: ۰۲۳۰۴۴۴۳ ■ سازمان توزیع: ۰۶۱۹۳۳۱۵ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۳

امور مشترکین: ۰۶۱۹۳۳۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۰۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۰۲۳۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم

شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir

پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

حکمت

امام صادق (ع)

خوشخوبی گناه را ذوب می‌کند، همچنان که آفتاب یخ را.

کافی

دو پهلوی

اشرف قاجاچقی!

روایت‌های شفاهی بسیاری درباره اسطوره‌سازی از خاندان پهلوی وجود دارد؛ روایت‌هایی که هیچ استاندارد تاریخی در رابطه با آن وجود ندارد. در این ستون قرار است نگاهی به برخی از این روایت‌ها با ارجاع به منابع موجود رسمی بپردازیم.

مسأله قاجاق مواد مخدر و رابطه اشرف با مافیا به تدریج علنی شد و چند بار به افتضاح کشیده شد و در مطبوعات خارجی انعکاس یافت. مهم‌ترین این افتضاحات، حادثه‌ای بود که در نیس فرانسه برای او رخ داد» (در یک صبح زود که اشرف از قمارخانه با خودرو به ویلایش می‌آمد، ناگهان خودرویی راه‌شان را سد کرد و فروغ خواجه‌نوری را که در صندلی جلو نشسته بود، به رگبار بستند و او را خلاص کردند. بعدها مشخص شد . آنها از مافیا بوده‌اند.) اشرف سال ۱۳۴۸، به این سبب که یک چمدان

کوچک حاوی تریاک به اروپا حمل می‌کرد، در فرودگاه

زوریخ در سوئیس بازداشت شد اما پس از این‌که

پلیس فرودگاه دانست و با گذرنامه سیاسی

سفر می‌کند و خواهر شاه ایران است، وی را

آزاد کردند.

منبع: مرکز بررسی اسناد تاریخی، زمستان ۱۳۸۱

نکته روز

وطن یعنی محبت، مهربانی

چه در گذشته و چه اکنون در همه بزرگانه‌های مهم تاریخی این مرز و بوم، رسمانی که می‌شده به آن خود را آویخت و چتری گسترده‌ده که می‌شده همه ایرانی‌های زیر آن پناه بگیرند، مفهومی بوده است به نام وطن. از گذشته‌های دور تا روزگار کنونی هر جراح‌اف از وطن آمده، چشم‌های مان برآب شده، حسی شگفت زیر پوست مان دویده و لرزه‌ای آرام به تن مان نشسته است. دیوارنگاره تازه میدان ولیعصر (عج) که از دیروز در این میدان نصب شده و خودنمایی می‌کند، همان تکه‌ای را به همراه دارد که مفهوم وطن برای مان داشته است. مردمان ایران زمین با پرچم این سرزمین به قوم‌های مختلف زیر سایه کوه دماوندی که نشانه‌ای عیان از وطن است، کنار هم ایستاده‌اند. بنیامی روشن و آشکار برای هر مخاطب و بیننده‌ای، که هرچه هست، هرچه باشد، وقتی نام وطن باشد، مردمان این کشور دوشادوش و کنار همدیگر قرار دارند. پیوست محتوای این دیوارنگاره اما حرف آخر را برای مان می‌زند، شعری از فردوسی بزرگ که حتی همان بیت ثبت‌شده روی این تصویر هم کافی است تا چشم‌مان را دوباره برآب کند. پیام آشکار است؛ «اگر سر به سر تن به کشتن دهیم/ از آن به که کشور به دشمن دهیم.» این دیوارنگاره طرحی از خانه طراحان انقلاب اسلامی است که توسط سازمان هنری رسانه‌ای اوج شاهگاه دوشنبه-دوم آبان- در میدان ولیعصر تهران رونمایی شد.

هیولای خفته نمکی

پاییز خشک امسال هیولای نمکی دریاچه را بیدار کرده است

میران همچنان کاهشی باشد! هر چند تن محضتر این دریاچه حالا پیش چشم ما نفس‌های آخر را می‌کشد اما می‌دانیم امروز حدود ۲۵ سال از آغاز روند خشک‌شدن دریاچه می‌گذرد و طی این مدت به طور متوسط هر یک سال تراز پیکر نیمه‌جان نگیں آبی آذربایجان بیش از ۴۰ سانتی‌متر کاهش یافته است، کاهش تراز یک رفته‌رفته یک مشکل زیست‌محیطی را وارد فاز بحرانی کرد و به یک معضل اجتماعی، فرهنگی و حتی اقتصادی و سیاسی تبدیل شده است. یکی از مهم‌ترین این پیامدها این است که حالا با تداوم این روند هوولناک دریاچه ارومیه تبدیل به یکی از کانون‌های اصلی ریزگرد‌های نمکی تبدیل خواهد شد، ریزگرد‌هایی که تهدیدی مستقیم بر سلامت اهالی آن منطقه خواهد بود. تعبیر روزنامه‌ها از این اتفاق تیتز تلخ و هشداردهنده‌ای است. آنها نوشتند: «دریاچه ارومیه به نمک نشست». اما پس این تعبیر هنرمندانه روزنامه‌نگاران حقیقت تلخی نهفته است، حقیقتی مبنی بر این که با وضعیت کنونی غول ریزگرد نمکی در این دریاچه بیدار شده است. اگرچه مسئولان محلی می‌گویند کانون‌های ریزگرد نمکی دریاچه ارومیه هنوز در کنترل است. آنها می‌گویند با کاشت گونه‌های گیاهی شورپسند و سازگار با حاشیه دریاچه ارومیه، عملاً تا این لحظه شن‌های روان و نمکی تثبیت و از بروز ریزگرد‌ها جلوگیری شده است. اما این موضوع با انتشار ویدئوهایی از توفان‌های گاه‌به‌گاه به راه‌افتاده نمکی دوباره محل بحث شده است. همین ماه پیش،

مهران نظری مدیر کل حفاظت محیط‌زیست آذربایجان غربی گفته بود: «با ادامه روند فعلی خشک‌شدن دریاچه ارومیه، کانون‌های ریزگرد نمکی دوباره فعال شده و شاهد توفان‌های نمکی خواهیم بود.» غصه خشکی دریاچه ارومیه کیم نیست، اما حالا هیولای خفته نمکی دریاچه بیدار شده است.

چند تکه ابر که به آسمان می‌آید، یک نمه باران که می‌بارد فراتر از همه دل‌تنگی‌های پاییزی برای مردم ایران جای یک حفره خالی به نام دریاچه ارومیه را به یاد می‌آورد که ای کاش می‌شد این باران را روانه این دریاچه تشنه کرد تا شاید مرحمت آسمان و نزولات آسمانی بتواند جور بی‌تدبیری دولت تدبیر را در احتضار این دریاچه بکشد. اما این باران و این ابرها توان سیرابی دریاچه را ندارند. تصاویر تازه منتشرشده از وضعیت کنونی دریاچه ارومیه بیشتر به سوگنامه‌ای بصری می‌ماند. دشتی گسترده و سفید از نمک که هشدار یک فاجعه زیست‌محیطی هم به همراهش دارد. بخش عظیمی از دریاچه ارومیه، در حال حاضر آرام و بی‌صدا خشک شده و چیزی غیر از شوره‌زار نمک از نگیں فیروزه‌ای ایران باقی نمانده است.

در واقع هر چه از دستشان برآمده‌اند، اما نه برای احیا. دریاچه ارومیه اکنون حدود ۹۵ درصد حجم آبی خود را از دست داده و کار به جایی رسیده که بعد از منحل شدن ستاد مئلا احیای دریاچه ارومیه، دیگر حتی شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی هم که مسئولیت نشر آمار و تراز آبی دریاچه را عهده‌دار شده بود، از اردیبهشت سال جاری دیگر آماری ارائه نمی‌دهد! همان آخرین آمار رسمی منتشرشده در رابطه با تراز آبی دریاچه نشان می‌دهد تراز آب دریاچه ارومیه با ۴۷ سانتی‌متر کاهش نسبت به مدت مشابه در سال گذشته به ۱۲۷۰ رسیده است. همچنین بر اساس همین آمار، وسعت دریاچه ارومیه با ۱۱۱۲/۱۸ کیلومترمربع کاهش نسبت به مدت مشابه سال گذشته و ۱۰۲ کیلومترمربع کاهش نسبت به اول مهر ۱۴۰۱ به ۸۱۹/۱۰ کیلومتر مربع رسیده است. اکنون با توجه به صفربودن ورودی آب به دریاچه ارومیه وسعت آن به ۸۱۹ کیلومتر مربع کاهش یافته و پیش‌بینی می‌شود در پاییز خشک ۱۴۰۱ امسال این

امروز در تاریخ

- زادروز منوچهر حامدی، بازیگر/ ۱۳۱۸
- زادروز همایون‌رستا، بازیگر/ ۱۳۲۵
- سالم‌رگ رضا مافی، خطاط و نقاش/ ۱۳۶۱
- اشغال نپستان توسط اشغالگران بعثی/ ۱۳۵۹

واحه

به تو حاصلی ندارد غم روزگار گفتن که شبی نخفته باشی به درازنای سالی سعادتی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۴۸	غروب آفتاب: ۱۷:۱۶
اذان مغرب: ۱۷:۳۴	نیمه شب شرعی: ۲۳:۰۶
اذان صبح (فراد): ۴:۵۷	طلوع خورشید (فراد): ۶:۲۱

پیشخوان

تسلی پس از فقدان

کتاب «تسلی پس از فقدان» که انتشارات امیرکبیر آن را منتشر کرده، خاطرات روزانه مادری در سوگ دختر نوجوانش است که او را به طور ناگهانی و در اثر سقوط از اسب از دست داده است. این مادر ضمن آن که هرگز این فقدان را فراموش نمی‌کند، با تأکید بر ایمان و اعتقاد به وجود خداوند با عشق به سایر فرزندان و به کمک همسر و اعضای فامیل و دوستان خود با صبر و به مرور بر اندوه خود فائق می‌آید. او همچنین به خوانندگانی که دچار چنین اندوهی هستند، کمک می‌کند تا با مراقبه‌ای هر روزه و مطالعه شرایط بسیاری از افراد در سراسر جهان بر اندوه خود تسلط یابند و با امید و ذکر یاد خدا روال عادی زندگی را از سر گیرند و هرگز فراموش نکنند که تنها نیستند. مارتا وایت‌مور هیک‌من، نویسنده کتاب تسلی پس از فقدان که اکنون مادر بزرگ است، از خاطرات رنج‌آور خود هنگامی که دختر ۱۶ ساله‌اش را از دست داد، می‌نویسد. آن ضایعه چنان ناگهانی و دردناک بود که زندگی نویسنده را تا مدت‌ها به هم ریخت. با وجود این، او توانست با تکیه بر ایمان و امید دوباره ادامه دهد. وی بیش از ۴۰ عنوان کتاب هم برای بزرگسالان و هم برای کودکان دارد و علاوه بر نویسندگی، معلم و ویراستار نیز هست. هیک‌من اهل ماساچوست آمریکا است و در حال حاضر با همسرش در نشویل تنسی زندگی می‌کند. کتاب نوعی مراقبه و روشی تسلی‌دهنده برای کسانی است که عزیزی را از دست داده‌اند و هنوز قادر به پذیرش این ضایعه نیستند. این کتاب ۳۶۵ پیام روزانه برای مخاطب دارد تا به مرور با آرامش، خود را با وضعیت موجود و فقدان عزیز از دست‌رفته تطبیق دهد.

نگاه

اولین کسوف قرن در ایران

خورشیدگرفتگی (کسوف) زمانی رخ می‌دهد که زمین، ماه و خورشید دقیقاً در یک راستا قرار بگیرند و این حرکت مانع رسیدن نور خورشید به زمین شود؛ خورشیدگرفتگی به اشکال کلی، جزئی و حلقوی یا گاهی ترکیبی از حلقوی و کلی رخ می‌دهد که در هر یک از آنها بخش‌هایی از خورشید به اصطلاح می‌گیرد. آن طور که کارشناسان نجوم گفته‌اند در اولین

خورشیدگرفتگی قرن در ایران، سایه ماه بر روی کره زمین نمی‌افتد، بلکه قسمت جنوبی نیم‌سایه را داشتیم که بیشتر در نیمکره شمالی زمین قابل مشاهده بود. خورشیدگرفتگی دیروز را نمی‌شد به راحتی دید. کم‌شدن نور خورشید به دلیل قرارگرفتن ماه در مقابل آن قابل احساس بود و برای رصد خورشیدگرفتگی حتماً باید از تلسکوپ‌های مجهز به فیلتر خورشیدی، عینک‌های خورشیدی یا شیشه‌های جوشکاری استفاده می‌شد.

کی‌وارکد را اسکن کنید

پرسه

یک آسیایی در خانه شماره ۱۰

ماجرای نخست وزیر بریتانیا حالا دارد به یک سریال پرماجرا و پیریننده تبدیل می‌شود؛ از رفتن جانسون گرفته تا رقابت برسر انتخاب جایگزین او و بالاخره انتخاب لیز تراس و خب حضور ۲۵ روزه او در ساختمان شماره ۱۰ داون استریت. حالا این سریال به فضل تازه‌ای رسیده و دیروز ریشی سوناک پس از دیدار با چارلز سوم، فعالیت خود را به عنوان نخست‌وزیر جدید انگلستان آغاز کرد. سوناک توانست در رقابت بران کسب رهبری حزب محافظه‌کار بریتانیایپروز و به عنوان نخست‌وزیر جدید انتخاب شود. ریشی سوناک اولین نخست‌وزیر بریتانیایی

- آسیایی انگلستان و سومین نخست‌وزیر این کشور طی ۵۰ روز اخیر است! لیز تراس -نخست‌وزیر مستعفی انگلستان -هم دیروز آخرین جلسه کابینه را تشکیل داد و سپس استعفا رسمی خود را به چارلز سوم تقدیم کرد.

کی‌وارکد را اسکن کنید

پایان مشاغل سنتی

عجیب است اما رشد شتابانک زندگی در همه سال‌های گذشته چنان است که از بسیاری از مشاغل گذشته دیگر تنها یاد و خاطره‌ای مانده است، هر چند هنوز هم مردمانی هستند که بازار چنین مشاغلی را زنده نگه داشته‌اند اما حداقل ما می‌دانیم این شغل‌ها را باید تنها به یاد بیاوریم.

یکی از آنها از قاب دوربین مجید آزاد، عکاس روزنامه جام‌جم نینان نمانده، پرسه‌های او در بازار بزرگ تهران حاصلش شده ثبت یکی از معدود بازماندگان مسگرها در راسته اصلی بازار چهاررسو.

چهارراه

چالش‌هایی به همراه باشد، چرا که با این تغییر این اولین جام جهانی خواهد بود که در کورآن بازی‌های باشگاهی برگزار خواهد شد و همین موضوع باعث شده هر روز به فهرست مصدومان غایب در جام جهانی افزوده شود؛ سیاهه سیاه کارنامه بازیکنان که قرار بوده در جشنی حضور داشته باشند و حالا باید از تلوویزیون خانه به تماشاای این جشن بنشینند!

عیش نشود. اما جام جهانی امسال تفاوت‌های بسیاری با دوره‌های پیشین دارد. یکی از مهم‌ترین تفاوت‌های مسابقات این دوره در زمان برگزاری آن است، چرا که برای نخستین بار جام جهانی به جای فصل تابستان در میانه‌های پاییز برگزار می‌شود. دلیل این امر هم گرما و رطوبت بالای کشور برگزارکننده یعنی قطر است اما این تغییر زمانی باعث شده بسیاری از برنامه‌ریزی لیگ‌های مختلف با

جام جهانی فوتبال رویای هر بازیکنی است. تنها سابقه حضور در این تورنمنت معتبر ورزشی برای هر فوتبالیستی کافی است تا در کارنامه ورزشی‌اش این افتخار را در صدر کارنامه‌اش قرار بدهد. حالا در فاصله کمتر از یک ماه مانده به جام جهانی قطر، بسیاری از بازیکنان راه یافته به این مسابقات خیلی مراقب ساق‌هایشان هستند تا یکباره یک مصدومیت بی‌موقع باعث خراب‌شدن این

نگاهی به مهم‌ترین بازیکنانی که جام جهانی را از دست داده‌اند

یک غیاب غم‌انگیز

سرنوشت انگولو کانتیه یکی از سرنوشت‌های عجیب فوتبالی است. از آن‌هاست که او را با «روای فوتبال» همراه می‌کند.

هنوز هم تصویر او در حال کارگری در کشور مالی، دارد دست به دست می‌شود اما فوتبال ورزش غربی است. تنها نزدیک به یک دهه بعد از آن عکس همگان او را نه دیگر با لباس کارگری که با لباس تیم ملی فرانسه و جام به دست به یاد می‌آوردند. اما اقبال همیشه با او یار نبوده و او یکی از محذوفین بنام جام جهانی امسال است. او در جریان بازی‌های تیم باشگاهی‌اش یعنی چلسی دچار مصدومیت شد و پس از عمل جراحی به دلیل مصدومیت همسترینگ، شانس حضور در جام جهانی را از دست داد.

انگولو کانتیه

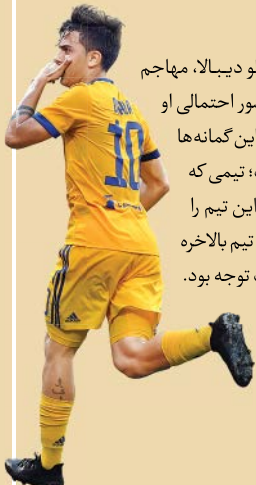
دیوگو ژونا

تیم ملی پرتغال امسال را باید یکی از شانس‌های حضور در مراحل بالاتر بدنام، آنقدر که ستاره‌های جوان این تیم امسال سرحال و شاداب هستند؛ از رافائل لیاو که یکی از ستارگان بی‌چون و چرای امسال است بگیرد تا برونو فرناندز و البته کریس رونالدوی همیشگی. اما این تیم حالا یک غایب مصدوم و بداقبال دارد و آن هم کسی نیست جز دیوگو ژونا. او هم یکی از قربانیان بازی‌های فشرده در لیگ برتر انگلیس است. مهاجم لیورپول در پایان دیدار مقابل منچسترستیتی در لیگ برتر با برانکارد از زمین خارج شد و اگرچه جزئیات دقیق مصدومیت او فاش نشد ولی یورگن کلوپ، سرمربی قرمزها تأیید کرد که او به موقع برای جام جهانی بهبود نخواهد یافت.

پائولو دیبالا

اما بدون شک پراوازه‌ترین غایب مصدوم قطر پائولو دیبالا، مهاجم آرژانتین است، هر چند هنوز گمانه‌هایی مبنی بر حضور احتمالی او در این تورنمنت به گوش می‌رسد اما بسیاری معتقدند این گمانه‌ها فقط به دلیل پایین‌نآمدن روحیه تیمی آرژانتین است؛ تیمی که با عملکرد خوب خود در چند سال اخیر، دوستداران این تیم را کمی امیدوار کرده تا پس از حضور چندباره و ناموفق این تیم بالاخره بتواند رنگ جام را ببیند، نحوه مصدومیت او هم جالب توجه بود. او که امسال پس از چند فصل حضور در بوئنوس به پایتخت رم و تیم اول این شهر یعنی آث‌رم پیوسته بود پس از زنن یک ضربه پتالتی برای این تیم دچار پاگی تاندون شد و به همین دلیل حضور او در جام جهانی در هاله‌ای از ابهام است.

مارکو رویس

در کنار غایبان قطعی قطر، سیاهه بلندبالایی از مصدومان احتمالی هم وجود دارد. بازیکنانی که در فاصله کمتر از یک ماه مانده به آغاز مسابقات هنوز حضور آنها در قطر قطعی نیست. از سردار آزمون مهاجم تیم ملی ایران گرفته که گفته می‌شود قطعاً دو بازی اول ایران را از دست خواهد داد تا راتول خیمینز مرکزی. باید جام بداقبال‌ترین بازیکن مصدوم جهان را با فاصله به مارکو رویس آلمانی اهدا کنیم. وضعیت آسیب‌دیدگی رویس نشان می‌دهد که این آسیب‌دیدگی بسیار جدی است و حتی احتمال دارد که او فصل را از دست دهد. رویس یکی از بدپشت‌ترین بازیکنان تاریخ فوتبال آلمان است. او بیش از این، جام جهانی ۲۰۱۴، یورو ۲۰۱۶ و یورو ۲۰۲۱ را از دست داد و به احتمال خیلی زیاد در جام جهانی ۲۰۲۲ هم به دلیل آسیب‌دیدگی نتواند به میدان برود و در فهرست ژرمن‌ها قرار گیرد.

